

Veel activiteiten met gewasbeschermingsmiddelen vinden op het erf plaats. In de praktijk gebeurt het vullen en schoonmaken van de spuit vaak daar. Ook kisten staan vaak op het erf of worden daar gewassen. Het waswater bevat gewasbeschermingsmiddelen, die vanaf het erf in de sloot of in het riool terecht komen. Dat is nadelig voor de waterkwaliteit, maar ook voor u als teler. Als middelen in te hoge concentraties in de sloot voorkomen, kunnen ze verboden worden met een smaller middelenpakket tot gevolg. Met een wasplaats kan afspoeling van waswater naar het oppervlaktewater of riool verhinderd worden.

Over wasplaatsen is veel informatie te vinden, maar de praktijk is steeds anders. Vaak is maatwerk nodig. Deze kaart geeft de verschillende afwegingen en aandachtspunten overzichtelijk weer en gaat in op de locatie, aandachtspunten bij de inrichting van een wasplaats en praktische tips van collega's die u voor gingen. Verder kunt u in deze kaart de Nederlandse wet- en regelgeving op het gebied van erfemissie vinden. Houd rekening met regionale verschillen door aanvullende regels vanuit uw waterschap en/of gemeente/omgevingsdienst. Met deze kaart willen we voorkomen dat elke ondernemer het wiel opnieuw uitvindt.

1. De locatie bepalen

Maak de volgende afwegingen voordat u de ideale locatie voor de wasplaats op uw bedrijf bepaalt:

- Wilt u de spuit (deels) uitgekapt of ingekapt schoonmaken? Dit bepaalt de afmetingen van de wasplaats. Een wasplaats alleen voor de spuitboom kan bijvoorbeeld lang en smal zijn. Een wasplaats voor de hele spuit is vaak rechthoekig.
- Waar liggen de voorzieningen voor water, stroom en eventueel riolering? Hoe dichterbij de voorzieningen, hoe lager de kosten voor aanleg van leidingen en buizen.
- Hoe lopen de transportroutes op uw erf? Zorg dat de wasplaats niet in de weg ligt. En dat u er vanaf verschillende kanten overheen kunt rijden.
- Kan de wasplaats in een bestaande schuur worden gerealiseerd? Is in de schuur al een vloestofkerende vloer aanwezig?
- Wilt u de wasplaats ook voor andere doeleinden gebruiken? Bijvoorbeeld voor het spoelen van bollen, het tanken van diesel, het opslaan van kisten of het opslaan van compost?
- Waswater met gewasbeschermingsmiddelen moet gezuiverd worden met een zuiveringssysteem (meer info: toolboxkaart 13b over zuiveringssystemen). Verdamping is de belangrijkste factor voor de werking van verschillende zuiveringssystemen. Zorg daarom voor een zonnige plek in de wind.
- Advies is om bij de aanleg van een wasplaats minimaal 5 meter afstand van oppervlaktewater te houden.

2. Vaste, opklapbare of mobiele wasplaatsen

Een wasplaats kan zowel op een vaste plek liggen als mobiel zijn. Een vaste wasplaats is vaak een constructie van beton of asfalt. De wasplaats mag ook uit gekitte elementen bestaan, waarbij de naden dichtgemaakt zijn, bijvoorbeeld prefab betondelen die goed aan elkaar gekit zijn.

Een andere optie is een mobiele en oprolbare wasplaats, gemaakt van bijvoorbeeld een sterke folie. Er zijn uitvoeringen met opblaasbare randen en uitvoeringen waarbij een opstaande rand wordt verkregen door een L-profiel, dat op specifieke punten in de folie wordt gezet. Deze mobiele wasplaatsen hebben vaak meerdere afvoerpunten, waarbij het afvalwater in een buffertank moet worden gepompt.

Ook de overkapping kan mobiel zijn, bijvoorbeeld verrijdbaar, om de wasplaats vrij te houden van regenwater. De overkapping wordt weggeschoven als de wasplaats in gebruik is en kan daarom veel lager worden uitgevoerd. In Wapse (Drenthe) is een wasplaats aangelegd met een overkapping die op spoorrails staat en daardoor eenvoudig is weg te schuiven, zie ook de foto op de achterkant.

Voor fruittelers of telers met kleine spuitmachines is een opklapbare wasplaats een mogelijkheid. Bijvoorbeeld gemaakt van roestvrijstaal na gebruik op te klappen om ruimte te besparen. Afvalwater stroomt bij opklappen in een aparte opvangbak en wordt daarna gezuiverd.

Een opklapbare wasplaats kan voor fruittelers een oplossing zijn om ruimte te besparen.

5. Kosten en verkrijgbaarheid

Een wasplaats kan worden aangelegd door een lokale aan- nemer. Bedrijven die gespecialiseerd zijn in de aanleg van agrarische wasplaatsen zijn Beutech Agro (Steenwijk) en Fabiton (Leeuwarden). Mobiele wasplaatsen zijn o.a. verkrijgbaar bij AgraClean (plaats) en Agrimembrane (Italië).

Kosten voor de aanleg van een wasplaats zijn per situatie verschillend en afhankelijk van de afmetingen, uitvoering, enz. Een richtlijn voor de kosten van een betonnen wasplaats is €100 / m². Kosten voor een mobiele wasplaats van sterke folie zijn afhankelijk van de afmetingen en variëren van ongeveer €500 tot €2.000.

6. Voldoen aan wet- en regelgeving

Hieronder zijn de belangrijkste wettelijke verplichtingen vermeld:

- De wasplaats en het zuiveringssysteem zijn een type B inrichting volgens het Activiteitenbesluit. Voor type B geldt geen milieuvergunningsplicht, wel een meldingsplicht. U kunt een melding doen via www.aimonline.nl. Is uw bedrijf een type C bedrijf? Of bent u van plan meerdere aanpassingen te doen op uw erf? Ga dan bij de gemeente en het waterschap na of een vergunning nodig is.
- Per 1 juli 2019 is een wijziging doorgevoerd in de Activiteiten-regeling milieubeheer. Daarin is vastgesteld dat een wasplaats niet meer vloestofdicht hoeft te zijn, maar aaneengesloten. Definitie aaneengesloten: "vloer, verharding of constructie die stoffen tijdelijk keert, waarvan eventuele onderbrekingen of naden zijn gedicht". Dit betekent dat bodemonderzoek, certificaat vloestofdichtheid en zesjaarlijkse keuring behorende bij een vloestofdichte vloer of verharding, die vóór 1 juli 2019 verplicht waren, komen te vervallen. Wel blijft verplicht dat het afvalwater dat vrijkomt bij het wassen van landbouwmachines niet over de rand van de aaneengesloten bodemvoorziening loopt.
- Een wasplaats die ook als tankplaats voor diesel wordt gebruikt en waarbij meer dan 25.000 liter diesel per jaar wordt getankt moet wel vloestofdicht zijn. Er moet een bodemonderzoek (nulmeting) worden uitgevoerd en een certificaat van vloestofdichtheid aanwezig zijn. De vloestofdichte vloer moet één keer per 6 jaar gekeurd worden door een hiervoor erkend bedrijf. Naast een periodieke keuring elke 6 jaar, moet u zelf de wasplaats jaarlijks controleren op gebreken (scheuren, aantasting beton, enz.).
- Vanaf de wasplaats mag geen afvoer richting oppervlaktewater aanwezig zijn. Er mag in principe geen afvalwater of regenwater vanaf een wasplaats op oppervlaktewater geloosd worden. Onder sommige omstandigheden of in sommige regio's geeft het waterschap hier wel toestemming voor (middels een watervergunning); informeer hiernaar bij uw waterschap.
- Regenwater vanaf het erf mag wel gewoon op oppervlaktewater worden geloosd.
- Het zuiveringssysteem inclusief leidingen en buffertanks wordt binnen het Activiteitenbesluit als één installatie gezien. Hierdoor zijn voor buffertanks en het zuiveringssysteem zelf geen extra bodembeschermende voorzieningen (zoals lekbakken) verplicht.
- Het is toegestaan om gezamenlijk gebruik te maken van één wasplaats of uw wasplaats voor derden open te stellen.

7. Belastingvoordeel met de regeling

MIA/Vamil

Een wasplaats komt alleen in aanmerking voor MIA/Vamil als u gecertificeerd bent voor de Maatlat Schoon Erf (SMK):

www.maatlatschoonerf.nl/576/home.html

In 2019 is dat code **B 2341**: Emissiearm erf bij akker- of veehouderijbedrijf. **B** = 13,5% MIA + 75% Vamil.

Met de MIA kunt u voor een emissiearm erf 13,5% van het investeringsbedrag in mindering brengen op de fiscale winst. Met Vamil kunt u zelf bepalen wanneer u afschrijft, tot een maximum van 75% van de investeringskosten in het eerste jaar.

In 2020 kunnen andere percentages gelden, kijk voor de meest actuele informatie op de Milieulijst MIA/Vamil: rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/mia-en-vamil

8. Heeft u vragen over erfemissie?

Neem dan gratis contact op met de Erfemissiecoach Gewasbescherming. Een deskundige van CLM beantwoordt uw vragen. Kijk op erfemissiecoach.nl en stel uw vraag meteen via WhatsApp, Facebook, Twitter, e-mail of telefoon.

Meer informatie

- Erfemissiecoach Gewasbescherming: erfemissiecoach.nl
- Toolboxkaart 13 Zuiveringssystemen:
- toolboxwater.nl/toolbox
- Erfemissiescan Gewasbescherming: www.erfemissiescan.nl
- Website Kenniscentrum Infomil – Activiteitenbesluit:
- www.infomil.nl
- rvo.nl/subsidies-regelingen/mia-en-vamil/voorwaarden-miavamil/rekenvoorbeelden
- www.phytobac.com/nl/mobiele-wasplaats
- fabiton.nl/prefab-bouwsystemen/wasplaatsen-tankplaats
- www.agrimembrane.com/index.php/remdry
- www.agraclean.nl